

Q.P. Code – 53304

**Third Semester B.Com. Degree Examination,
October/November 2019**

(CBCS – Semester Scheme – Freshers & Repeaters)

Language Sanskrit

**Paper III – CHAMPURAMAYANAM (ARANYAKANDAM),
GRAMMAR AND TRANSLATION**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 90

Instructions to Candidates :

- 1) Answer in Sanskrit/Kannada/English.
- 2) Q.Nos. I, VI and VII should be answered in Sanskrit only.

I. समीचीनम् उत्तरं विनुत।

(15 × 1 = 15)

Choose and write the correct answer :

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. चम्पूरामायणस्य कर्ता कः ?

(a) व्यासः	(b) भासः
(c) भोजः	(d) बाणः

2. विराघः कः ?

(a) सुरः	(b) यक्षः
(c) राक्षसः	(d) किन्नरः

3. नीलकण्ठविजयचम्पूकाव्यस्य कर्ता कः ?

(a) भोजः	(b) नीलकण्ठदीक्षितः
(c) भासः	(d) अनन्तभट्टः

4. भोजराजस्य शैली का ?

(a) वैदर्भी	(b) मागधी
(c) गौडी	(d) पाञ्चाली

Q.P. Code – 53304

5. शरभङ्गः कः ?
- (a) गन्धर्वः (b) नागः
(c) राक्षसः (d) यतिः
6. जनकपुत्री का ?
- (a) सुमित्रा (b) जानकी
(c) कौसल्या (d) मन्धरा
7. कुम्भजन्मा कः ?
- (a) वसिष्ठः (b) व्यासः
(c) अगस्त्यः (d) विश्वामित्रः
8. शूर्पणखा कस्य स्वसा ?
- (a) रावणस्य (b) रामस्य
(c) विश्वामित्रस्य (d) भरतस्य
9. रजनीचरचक्रवर्ती कः ?
- (a) रामः (b) सुग्रीवः
(c) रावणः (d) दशरथः
10. मायामृगरपेण कः आगतः ?
- (a) मारीचः (b) सुबाहुः
(c) रावणः (d) अगस्त्यः
11. सीतावल्लभः कः ?
- (a) रावणः (b) रामः
(c) भरतः (d) दशरथः
12. वातापि कः हतवान् ?
- (a) वसिष्ठः (b) विश्वामित्रः
(c) नारदः (d) अगस्त्यः

13. रावणः सीतां कुत्र न्यक्षिपत् ?
- (a) दण्डकवने (b) पञ्चवट्यां
(c) अशोकवने (d) जनस्थाने
14. गृध्रराजः कः ?
- (a) संपातिः (b) जटायुः
(c) काकः (d) वातापिः
15. दशकण्ठः कः ?
- (a) रामः (b) विभीषणः
(c) रावणः (d) लक्ष्मणः

II. द्वयोः प्रश्नयोः प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत।

(2 × 10 = 20)

Write an essay on any **TWO** questions :

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

1. विराधवधप्रसङ्गमधिकृत्य लिखत।

Write about the episode of Viradhavadha.

ವಿರಾಧ ವಧೆಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

2. भोजराजस्य देश-काल-जीवन-कृतीन् च अधिकृत्य लिखत।

Give an account of place, date, life and works of Bhoja Raja.

ಭೋಜರಾಜನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

3. सीतापहरणप्रसङ्गमधिकृत्य लिखत।

Write about the episode of Sita's abduction.

ಸೀತಾವಹರಣ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Q.P. Code – 53304

III. त्रयाणां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3 × 5 = 15)

Translate and explain any **THREE** slokas :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿರಿ :

1. तस्मिन्महापथधिया वदनं विगाह्य
निर्गन्तुमक्षमतया जठरे लुठद्भिः।
वन्धैर्गजैरजगरा पिशिताशनेभ्यो
वातापि दानवशामुपदेशयन्ति॥
2. खरपरुषि शरासने गृहीते
खरकिरणान्वयशेखरेण तेन।
खररघुवरयो रणं समाप्तं
खरनखरायुधयोरिव क्षणेन॥
3. यातु नः पदवी सैषा यातुनश्चास्य लक्ष्मण।
यातुकामं तयैवेदं यातु कामं न हन्यताम्।
4. प्रविश्य विपिनं महत्तदनु मैथिलीवल्लभो
महाबलसमन्वितश्चलितनीलशैलच्छविः।
निशाचरदवानलप्रशमनं विधातुं शरै-
श्चचार सशरासनः सुरपथे तडित्वानिव॥
5. प्राग्मन्थरेति महिषीति वरद्वयीति
धर्मव्ययव्ययितभूपतिभारतीति।
काकुत्स्थकाननकथेति च सन्ति संज्ञाः
पौलस्त्यहीनभुवनत्रयभाग्यपङ्क्तेः॥

IV. त्रयाणाः वाक्यानां ससन्दर्भं विवृणुत।

(3 × 5 = 15)

Annotate any **THREE** of the following :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ :

1. वामाचारवत् प्रतिभाति वामाचारः।
2. त्वमसि विपिनमध्ये मध्यमाम्बा हि जाता।
3. विपिनमहिषवेष्टैः केवलं ते वलन्ते।
4. स्वनाम संकीर्त्य ननाम रामः।
5. हस्तारविन्दमकरन्ददशामवाप।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीः लिखत।

(2 × 5 = 10)

Write short notes on any **TWO** of the following :

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

1. सीता।
2. मन्थरा।
3. चम्पूकाव्यम्।
4. दशरथः।

VI. संस्कृतभाषाया उत्तराणि लिखत।

(a) दोषान् परिहरत (पञ्चानाम् एव)

(5 × 1 = 5)

1. रामात् सीता वनं गच्छति।
2. अहं विद्यालयं गच्छति।
3. वायुः विना जनाः न जीवन्ति।
4. व्याघ्रेण भयम्।
5. गणेशं नमः।
6. शिवः कैलासे अधि वसति।
7. नगरस्य बहिः नदी प्रवहति।
8. कृष्णस्य परितः गोपिकाः नृत्यन्ति।

Q.P. Code – 53304

(b) संस्कृते वाक्यं रचयत (पञ्चानाम् एव)।

(5 × 1 = 5)

1. गच्छति	2. यत्र-तत्र
3. देवालयः	4. गायति
5. अहं	6. नगरम्
7. अद्य	8. जलम्

VII. संस्कृतभाषायाम् अनुवदत।

(1 × 5 = 5)

In India there are people worshipping different gods. Though there are hundreds of names there is only one God. Therefore there should not be hatred among the devotees of other Gods. Hating the devotee of other God is not righteous. The water falling from the sky joins the Ocean. The worship of all gods reaches the single supreme Lord.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದರೂ ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ ಇರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ದ್ವೇಷ ಕೂಡದು. ಅನ್ಯ ದೇವ ಭಕ್ತನನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುವುದು ಅಧರ್ಮ. ಆಕಾಶದಿಂದ ಬಿದ್ದ ನೀರು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರ ಪೂಜೆಯು ಒಬ್ಬ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನೇ ಸೇರುತ್ತದೆ.